

Sygn. akt II Ca 476/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Nowicka

Sędziowie: SO Alicja Chrzan

SO Maria Kołcz

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę 15.000 zł

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I C 1069/12

oddala apelację.

Sygn.akt II Ca 476/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 marca 2014 roku, sygn. akt IC 1069/12 Sąd Rejonowy w Świdnicy zasądził od strony pozwanej (...) SA w W. na rzecz powódki J. P. kwotę 10.000 zł; dalej idące powództwo oddalił; zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.559,84 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; nakazał pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Świdnicy kwotę 1.321,04 zł tytułem częściowych kosztów za opinię biegłych, które tymczasowo zostały wyłożone przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Świdnicy, zaś pozostałe koszty z tego tytułu zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

Powódka J. P. w dniu 15 lutego 2006 r. w Ś. uległa wypadkowi komunikacyjnemu podczas przechodzenia w miejscu dla pieszych, gdzie została potrącona przez samochód osobowy, w wyniku którego doznała obrażeń w postaci złamania gałęzi górnej kości łonowej z przemieszczeniem odłamów oraz stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia na okres powyżej 7 dni. W dacie wypadku powódka była 10-letnim dzieckiem. Powódka została przyjęta do Szpitala (...) w Ś., gdzie na oddziale chirurgicznym przebywała od dnia wypadku do dnia 18.02.2006 r. Pismem z dnia 30 maja 2006 r. powódka wystąpiła do strony pozwanej o wszczęcie postępowania likwidacyjnego i zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 25.000 zł wskazując na zakres doznanych obrażeń wskutek w/w

wypadku, w tym także na stłuczenie uda lewego, silne bóle głowy i kończyny dolnej lewej oraz konieczność nakłuwania krwiaka uda lewego i ściągania płynu, regularnie co kilka dni w szpitalu. Wskazano również na konieczność zrezygnowania przez powódkę z uprawiania sportu, co przed wypadkiem stanowiło jej pasję. W wyniku likwidacji szkody strona pozwana przyznała i wypłaciła powódce w dniu 16.11.2006 r. kwotę 8000 zł tytułem zadośćuczynienia uznając, że jest to kwota adekwatna do rozmiarów krzywdy poniesionej przez powódkę wskutek opisanego wypadku. Powódka nie zgodziła się ze stanowiskiem pozwanego i w dniu 8.07.2008 r. wniosła do Sądu Rejonowego w Świdnicy pozew o zapłatę kwoty 17.000 zł tytułem dalszej sumy zadośćuczynienia wskazując, że w wypadku doznała obrażeń ciała opisanych w piśmie do pozwanego z dnia 30 maja 2006 r., w tym także ponownie wskazała na silne dolegliwości bólowe głowy oraz kończyny dolnej lewej oraz lęk i strach związany z poruszaniem się po drogach. We wskazanym pozwie powódka zawarła również żądanie ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 15.02.2006 r., które mogą się ujawnić w przyszłości na zdrowiu powódki. Sprawa powódki została zarejestrowana pod sygn. akt I C 341/08. Strona pozwana złożyła odpowiedź na ten pozew domagając się oddalenia powództwa w całości i zarzuciła, że w toku postępowania likwidującego szkodę lekarze orzecznicy pozwanego chirurg i neurolog, a nadto ortopeda traumatolog ustalili u powódki **7% trwałego uszczerbku na zdrowiu** stwierdzając jednocześnie, że leczenie powódki zostało zakończone w dniu 24.08.2006 r. bez następstw chirurgicznych przebytego urazu, choć stwierdzili u niej deformację pourazową okolicy spojenia łonowego po stronie lewej z okresowymi dolegliwościami bólowymi oraz przebarwienia okolicy krętarza większego kości udowej lewej, zgrubienie okolicy tkanki podskórnej okolicy podkrętarzowej lewej, co skutkowało uznaniem u powódki **7% trwałego uszczerbku na zdrowiu**. Na rozprawie w dniu **29.10.2008 r. strony zawarły ugodę** ustalając, że pozwany zapłaci powódce kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za następstwa wypadku komunikacyjnego, w którym powódka uczestniczyła w dniu 15.02.2006 r. Nadto, w punkcie IV-tym ugody napisano:" powódka cofa dalej idące roszczenie, przy czym co do dochodzonych pierwotnie odsetek za zwłokę, kwoty głównej przekraczającej wartość wskazaną w punkcie I oraz kosztów procesu wskazanych w punkcie II - ze zrzeczeniem się roszczenia, zaś w zakresie ustalenia odpowiedzialności za skutki wypadku powódki na przyszłość przez pozwaną - bez zrzeczenia się roszczenia, ale za zgodą strony pozwanej, którą ta ostatnia wyraża".

Pismem z dnia 6.10.2009 r. skierowanym do pozwanego powódka zgłosiła nową szkodę w postaci torbieli kości udowej lewej nogi wskazując, że obrażenia te nie zostały wzięte pod uwagę na etapie likwidowania szkody w 2006 r., gdyż dokumentacja medyczna stwierdzająca, że **torbiel** ta jest skutkiem wypadku z 2006 r. **ujawniła się dopiero** wówczas, gdy **w styczniu roku 2009 r.** powódka została przyjęta na oddział chirurgii dziecięcej szpitala im. M. we W., gdzie przeszła operację wyłuszczenia torbieli, przeszczep kości gąbczastej liofilizowanej, a następnie podczas kontroli w kwietniu i w lipcu 2009 r. ujawniono ubytek kostny w dolnej części zmiany torbielowej, co wskazuje na duże prawdopodobieństwo wykonania kolejnego przeszczepu kości. W odpowiedzi na powyższe pozwany odmówił powódce wypłaty zadośćuczynienia za szkodę podając, że nie wystąpiła nowa krzywda nieznaną w dniu orzekania i pozostająca w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 15 lutego 2006 r., gdyż z opinii orzecznika strony pozwanej wynika, że torbiel kostna należy do zmian kostnych występujących w wieku młodzieżowym i jest to stan chorobowy, a nie zmiana pourazowa z dnia 15.02.2006 r. Powódka nie zgodziła się z tym stanowiskiem pozwanego i pozewem z dnia 2.08.2011 r. wniesionym do Sądu Rejonowego w Świdnicy sprawie pod. Sygn. I C 425/11 zażądała zasądzenia do strony pozwanej kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia przytaczając na uzasadnienie żądania fakty i okoliczności, na które wskazała w w/w piśmie z dnia 6.10.2009 r. Nadto powódka podała, że zawierając ugodę sądową nie zrzekła się żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku jakie mogą pojawić się w przyszłości na jej zdrowiu. Jednocześnie powódka podała, że opisana torbiel kości udowej jest nową szkodą, która nie była przedmiotem orzekania ani w postępowaniach likwidujących szkodę ani też w sprawie I C 341/08, w której strony zawarły ugodę, gdyż w styczniu 2009 r. przeszła wskazaną wyżej operację połączoną z przeszczepem kości, a nadto zachodzi duże prawdopodobieństwo wykonania kolejnego przeszczepu. Wyrokiem z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie I C 425/11 Sąd Rejonowy w Świdnicy oddalił powództwo w całości opierając swoje rozstrzygnięcie zasadniczo na opinii biegłych sądowych K. C. i E. T., wedle których torbiel kości udowej lewej nogi powódki rozpoznana w grudniu 2008 r., po zawarciu ugody, nie jest samoistnym stanem chorobowym i nie jest konsekwencją wypadku powódki z dnia 15 lutego 2006 r., lecz należy do zmian kostnych występujących w młodzieńczym wieku. W sprawie tej Sąd ustalił również, że **w dniu 2.12.2008 r.** podczas gry w piłkę w ramach zajęć szkolnych małoletnia powódka doznała urazu skrętnego

kolana lewego, została przewieziona do szpitala w Ś., którego lekarze rozpoznali wówczas u powódki torbiel kości udowej lewej w 1/3 części dalszej, na powierzchni tylno-środkowej, wykonano punkcję torbieli i wydobyto 30 ml krwistego płynu, a następnie poddano powódkę zabiegowi operacyjnemu, w trakcie którego wyłuszczono torbiel oraz dokonano przeszczepu kości, zaś kilka miesięcy później, t.j. w kwietniu 2009 r. oraz w lipcu 2009 r., ujawniono u powódki ubytek kostny w dolnej części zmiany torbielowej. Na podstawie tak ustalonych faktów wskazany sąd uznał, że wskutek wypadku z dnia 15.02.2006 r. nie powstała nowa szkoda u powódki i powództwo oddalił. Powódka nie wniosła apelacji od przedmiotowego wyroku.

Powódka J. P. ukończyła 18 lat w dniu 28 stycznia 2014 r. Nadal odczuwa bolesność lewego uda, który to ból jest o coraz większym nasileniu, podobnie jak też pojawiły się u niej, po 2011 r., częstsze bóle głowy, czasami do kilku razy w tygodniu. Od chwili operacji torbieli we W. powódka jeździ na kontrole lekarskie do W. 2 razy w roku w celu prześwietlenia uda oraz sprawdzenia, czy kość uległa wypełnieniu.

W chwili obecnej **uszczerbek** na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem z dnia 15.02.2006 r. wynosi łącznie 14%:

- 2% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku ze stwierdzeniem stanu po przebyłym urazie czaszkowo-mózgowym z zespołem bólowym typu cerebrastenii pourazowej;
- 7% trwałego uszczerbku na zdrowiu - w związku ze stwierdzeniem stanu po urazie miednicy z wygojonym złamaniem górnej gałęzi kości łonowej lewej, z utrzymującym się zespołem bólowym;
- **5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku ze stwierdzeniem stanu po urazie okolicy stawu biodrowego lewego, z guzem bocznej powierzchni uda lewego (prawdopodobnie otorbiony krwiak), z zespołem bólowym, do ewentualnej interwencji operacyjnej.**

Sąd Rejonowy uznał, że guz jest nową szkodą, która nie była przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie I C 341/08 ani w sprawie I C 425/11, a ustalając wysokość zadośćuczynienia miał na uwadze młody wiek powódki, czas trwania i stopień intensywności jej cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu, szans na przyszłość, w tym zwłaszcza gdy chodzi o rodzaj pracy zarobkowej, ale i też czynniki subiektywne, jak poczucie przydatności w życiu społecznym i rodzinnym, bezradność życiową.

Sąd Rejonowy wydając powyższy wyrok wskazał na treść art.445 § 1 k.c.

Pozwana zaskarżając powyższy wyrok co do punktu I, III i IV apelacją zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 366 k.p.c., art. 10 k.p.c. oraz art. 223 k.p.c., art. 321 k.p.c. i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I poprzez oddalenie powództwa w całości, w punkcie III i IV poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu opłaty od apelacji oraz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Przystępując w pierwszej kolejności do rozważenia zarzutu naruszenia art. 366 k.p.c. jako najdalej idącego zauważyć należy, że podstawą ugody stron z dnia 29 października 2008 roku zawartej w sprawie sygn. akt I C 341/08 było żądanie powódki zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 17.000 zł i odszkodowania w kwocie 150 zł w sytuacji, gdy powódka otrzymała w dniu 19 lipca 2006 roku kwotę 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 16,92 zł tytułem odszkodowania oraz w sytuacji, gdy lekarze orzecznicy o specjalizacji : chirurg i neurolog ustalili u powódki **7% trwałe uszczerbek na zdrowiu** (vide: oświadczenie pozwanej zawarte w odpowiedzi na pozew – k. 46 w aktach sygn. akt I C 341/08), a powódka domagała się zadośćuczynienia z tytułu urazu głowy, wstrząsu mózgu, **stłuczenia uda lewego**, złamania gałązki górnej kości łonowej lewej z przemieszczeniem odłamków oraz ogólnego potłuczenia ciała (vide: uzasadnienie pozwu - k. 3 w aktach sygn. akt I C 341/08. Natomiast podstawą

roszczenia w niniejszej sprawie o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 5.000 zł jest ustalenie przez biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii i ortopedii i traumatologii u powódki **2% trwałego uszczerbku na zdrowiu** z tytułu przebytego **urazu czaszkowo – mózgowego** z zespołem bólowym cerebrastenii pourazowej, **7 % trwałego uszczerbku na zdrowiu** z tytułu **urazu miednicy** z wygojonym złamaniem górnej gałęzi kości łonowej lewej z utrzymującym się zespołem bólowym, **5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu** z tytułu **urazu okolicy stawu biodrowego lewego, z guzem bocznej powierzchni uda lewego z zespołem bólowym, który to guz będzie prawdopodobnie wymagał operacyjnego usunięcia** (vide: k. 64-67). Przy czym jak wskazali biegli sądowi w opinii uzupełniającej utrudnienia chodzenia po schodach są spowodowane przebyłym urazem miednicy i urazem biodra lewego, które to dolegliwości występowały w dacie zawarcia ugody stron, a nadto przy ocenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki nie wzięli pod uwagę doznanych obrażeń na przebieg ewentualnej ciąży i urodzenia dziecka siłami natury (vide: k. 108-109). Pozwana nie udowodniła, że w dacie zawarcia ugody powódka miała guz bocznej powierzchni uda lewego z zespołem bólowym wymagającym operacyjnego usunięcia.

Zatem w sytuacji, gdy strony ugody z dnia 29 października 2008 roku zgodnie ustaliły odpowiedzialność pozwanej za skutki wypadku w przyszłości (vide: ugoda stron w aktach sygn. akt I C 341/08 – k. 71-72), to bezzasadny jest w powyższych okolicznościach zarzut pozwanej naruszenia przez Sąd Rejonowy powagi rzeczy ugodzonej w sprawie sygn. akt I C 341/08, bowiem niewątpliwie powyższa ugoda nie obejmowała skutków wypadku w postaci guza bocznej powierzchni uda lewego z zespołem bólowym, który to guz będzie prawdopodobnie wymagał operacyjnego usunięcia.

Sąd Rejonowy nie naruszył również powagi rzeczy osądzonej w sprawie o sygn. akt I C 425/11, bowiem przedmiotem postępowania w powyższej sprawie, zgodnie z żądaniem pozwu o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 5.000 zł tytułem naprawienia szkody w związku z uszkodzeniem ciała i wywołaniem rozstroju zdrowia oraz kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia, było ustalenie czy konieczność wyłyżczkowania torbieli, była skutkiem doznanego w dniu 15 lutego 2006 roku urazu.

Sąd Okręgowy nie odniósł się do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art.10 k.p.c. oraz art. 223k.p.c., bowiem pozwany nie wskazał na czym w niniejszym postępowaniu polegało naruszenie powyższych przepisów.

Niezasadnym jest zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 321 § 1 k.p.c., bowiem Sąd Rejonowy prawidłowo zakwalifikował żądanie pozwu zapłaty kwoty 15.000 zł jako żądanie zadośćuczynienia z tytułu szkody na osobie **z tytułu powikłania** przebytego stłuczenia górnej i bocznej powierzchni uda lewego w dniu 15.02.2006 roku polegającego na przewlekłym zapaleniu wysiękowym kaletki krętarza większego i wytworzenie rozległej przepukliny powięziowej na bocznej powierzchni uda, wrażliwej na ucisk i na wstrząśnięcie (vide: k.3), które to powikłanie biegli sądowi w wykonanej na zlecenie Sądu Rejonowego opinii określili jako guz bocznej powierzchni uda lewego będący prawdopodobnie otorbionym krwiakiem (vide: k. 67).

Żądanie powódki zasądzenia na jej rzecz dalszego zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł jest zasadne, bowiem krzywda w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. jest rozumiana jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) i cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności korzystania z zajęć sportowych, wyłączenia z normalnego życia itp.), a więc doznany przez poszkodowaną uszczerbek niemajątkowy. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Winno ono mieć w związku z tym charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość). Przy ocenie więc „odpowiedniej sumy” należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, tak aby przyznana poszkodowanemu suma mogła zatrzeć lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i pomóc poszkodowanemu odzyskać równowagę psychiczną (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, LEX nr 50884; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 lutego 2000 roku, I CKN 969/98, LEX nr 50824; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 03 listopada 1994 roku, III AP 43/94, OSA 1995, nr 5, poz. 41; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 145. W szczególności uwzględniać należy nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym

poszkodowanej (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lipca 2013 roku, I ACa 195/13, LEX nr 1363278; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 681/98, OSNAP 2000, nr 16, poz. 626).

Wskazać należy, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1962 roku, 4 CR 902/61, OSNCP 1963, nr 5, poz. 107; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPiKA 1966, na 4, poz. 92; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 08 marca 2013 roku, I ACa 26/13, LEX nr 1293609; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 lipca 2013 roku, I ACa 602/13, LEX nr 1353806), przy czym posługiwanie się jedynie tabelami procentowego uszczerbku na zdrowiu i stawkami za każdy procent trwałego uszczerbku dla rozstrzygnięcia zasadności roszczenia o zadośćuczynienie i jego wysokości, znajduje jedynie orientacyjnie zastosowanie i nie wyczerpuje tej oceny (tak w uzasadnieniach do wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2013 roku, I ACa 715/13, LEX nr 1363003; wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 lutego 2013 roku, I ACa 1186/12, LEX nr 1313304; wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 1998 roku, I ACa 715/97, OSA 1999, nr 2, poz. 7).

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie trafnie zwrócił uwagę na fakt, że z powodu wyżej opisanego guza, który ma powierzchnię 17x17 cm, a który co należy podkreślić, ujawnił się po zawarciu ugody stron w dniu 29.10.2008 roku, powódkę czeka kolejna operacja i oczywistym jest, że powódka w związku z tym faktem przeżywa emocje takie jak obawa i strach o to, czy operacja się uda. Wobec tego niewątpliwie jest, że ujawnione nowe cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości, związane z powstaniem powyższego guza, uzasadniają na podstawie art. 455 § 1 k.c. uwzględnienie żądania powódki zasądzenia na jej rzecz od pozwanego tytułem zadośćuczynienia kwoty 10.000 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.